

OBSAH

Slovo na úvod	5
Vladimír Mináč: Otvorenie konferencie	7
Rudolf Kollár: Príhovor	11

DEJINY A NÁRODNÁ POLITIKA

Michal Eliáš: Martin v slovenských dejinách	17
Richard Lacko: Z najstarších dejín Martina do roku 1848	36
Milan Krajčovič: Martin ako jedno z centier národnoemancipačných hnutí	56
Alena Bartlová: Podiel Martina na politickom a hospodárskom živote Slovenska (1918—1938)	75
Ondrej Kučera: Martin a Slovenské národné povstanie	89
Jozef Pšenák: Význam martinského gymnázia v dejinách slovenského školstva	99
Ivan Kučma: Martin a Matica slovenská	109

ROBOTNÍCKE A MLÁDEŽNÍCKE HNU Tie

Zoltán Pástor: Polstoročie sociálnych a politických zápasov	123
Jozef Kubovčík: Pokroková martinská mládež	148
Pavel Šípoš: Vznik Múzea revolučnej tlače Klementa Gottwalda a jeho význam	160

VEDA A OSVETA

Július Valach: Martin a Staré noviny literního umění	167
Vincent Blanár: Matica slovenská a vývin spisovnej slovenčiny v druhej polovici 19. storočia	173
Ladislav Dvonč: Matica slovenská a slovenčina a slovenská jazyko-veda po roku 1918	183
Michal Otčenáš: Martin a slovenská historiografia v druhej polovici 19. storočia (K niektorým otázkam)	194
Jan Skutil: Matice česká, Matice moravská, Matice opavská a jejich činnost ve srovnání s Maticí slovenskou y 19. století	201
Eva Králiková: Muzeálna slovenská spoločnosť a Slovenské národné múzeum	211

Božena Slezáková: Archívno-zberateľská činnosť Muzeálnej slovenskej spoločnosti a Slovenského národného múzea	219
Igor Hrubec: O počiatkoch profesionálnej archeológie na Slovensku	223
Jozef Klačka: Matica slovenská a Slovenská akadémia vied a umení	226

LITERÁRNA VEDA A LITERÁRNA HISTÓRIA

Edmund Hleba: Martin v dejinách slovenskej literatúry do druhej polovice 19. storočia	231
Juraj Chovan: K problematike literárnej kultúry Turca	236
Oskár Čepan: Ideové a literárne súvislosti Martina	243
Ivan Kusý: Martin v slovenskej literatúre v rokoch 1848—1918	249
Alexander Šimkovič: Slovenské literárne časopisy v Martine do roku 1918	257
Pavol Petrus: Svetozár Hurban-Vajanský a Martin	265
Pavol Vongrej: Literatúra v Martine v rokoch 1918—1945	273
Jozef Hvišč: Poliaci a Martin	283

UMENIE A VEDA O UMENÍ

Ivan Turzo: Slovenský spevokol v Martine	293
Ladislav Čavojský: Martin a divadlo	297
Anna Magdolenová: Slovenská výtvarná kultúra v Martine do roku 1945	302
Boris Banáry: Matica slovenská a hudobný život v Martine (1863 až 1954)	313
Emanuel Muntág: Vokálna a inštrumentálna hudba v Martine	320

POLITIKA — KULTÚRA — INFORMÁCIE

Fraňo Ruttkay: Martin a slovenská žurnalistika	339
Ivan Kučma: Vydavateľstvá a tlačiarne v Martine	370
Štefan Hanakovič: Zástoj Martina v rozvoji knihovníctva na Slovensku	379
Peter Maruniak: Úloha Martina a Matice slovenskej v rozvoji knihovníctva na Slovensku po roku 1945	392
Kamila Fircáková: Spolupráca Univerzitnej knižnice v Bratislave s knižnicami v Martine	407
Miloš Kovačka: Martin ako centrum slovenskej národnej bibliografie	412
Gabriel Rapoš: Martin a rozhlas	418
Štefan Valentovič: Štúdio Československého rozhlasu pre Žilinský kraj v Martine (29. august 1949—30. apríl 1960)	422

Vladimír Daniš: Martin v historickom povedomí súčasnej slovenskej pospolitosti	432
Michal Eliáš: Záver konferencie	435
Autori príspevkov	438
Menný register	441
Obrazová príloha	